

Ko ti zapre pot – in reče, da kompliciraš

Naglica sodobnega časa nas sili v iskanje strategij, ko *moramo* premagati ovire na svoji dnevni poti in si ne pustiti priti preveč do živega. Vendar se premalokrat zavedamo, da pri tem ne smemo za seboj puščati razdejanja v medosebnih odnosih, čustvenega bremena, ki ga odvržemo na druge, ali celo prikritega nasilja, ki je včasih težko prepoznano.

V današnjem prispevku se bomo dotaknili situacije, ki je žal vedno pogostejša. Ko kljub istemu jeziku ne vemo, kdo pije in kdo plača. In je iz situacije zelo težko oditi z mirnim srcem in prepričanjem o dobrem sodelovanju in medosebnim razumevanjem s sočlovekom. Marija, Tone in Joža v bloku živijo že dolgo. Tako kot oni je večina stanovalcev že upokojena, vajeni so reda in tišine. Vsak ima svojo garažo, svoj vhod, svojo pot domov. Ne gre za razkošje, gre za navado in za to, da se lahko normalno pripelješ in odpelješ.

Nekega dne Tone ne more v svojo garažo. Pred vhodom stoji tuje vozilo. Ne tako, da bi ga bilo nerodno obiti, ampak tako, da svojega avtomobila sploh ne more zapeljati vanjo. Avto stoji tam, kjer ne bi smel. Tone čaka. Gleda okoli. Ne preostane mu drugega, da poišče lastnika, zvoniti mora po stanovanjih, razlagati, zakaj sploh sprašuje ... Ko lastnika najde, ne dobi opravičila. Dobi razlago. Da je bilo to prvič. Da ni mislil dolgo stati. Da Tone dela problem tam, kjer ga ni. In potem sliši še nekaj, kar ga res zme-

de: očitek, da je on tisti, ki naj bi že večkrat parkiral narobe ali grdo, celo zunaj zarisanega parkirnega mesta. Da so morali zaradi Tonetove malomarnosti on in drugi sostanovalci že marsikaj potrpeti ... Tone ostane brez besed. Ne zato, ker ne bi vedel, kaj se je zgodilo. Ampak zato, ker je zgodba naenkrat drugačna. Kot da se ni zgodilo to, da ni mogel v svojo garažo, ampak nekaj čisto drugega. Kot da je zdaj on tisti, ki se mora zagovarjati.

Kako se soočiti z neresničnimi očitki?

Tu je pomembna razlika, ki jo človek v takem trenutku težko ubesedi. Eno je, če si nekdo lasti parkirni prostor, ki ni njegov. Drugo pa je, če ti nekdo fizično zapre pot. Če ne moreš domov. Če moraš iskati lastnika, čakati, prositi. To ni občutek užaljenega lastništva. To je dejanska ovira. A storilec ne govori o tem. Govori o tem, da pretiravaš. Da kompliciraš ob prvi priložnosti. Da si nestrpen. In doda še nekaj zelo pomembnega: namig, da se lahko stvari še zaostrijo, če boš vztrajal.

Tone se po pogovoru počuti zmedenega. Razmišlja, ali je bil res prestrog. Ali bi moral molčati? Ali si je sam zakuhal težave? Čeprav ve, da ni mogel v garažo. Čeprav ve, da očitki niso resnični. Kasneje mu soseda Marija in Joža, s katerima se redno družijo, mirno razložita, kaj se je pravzaprav zgodilo. Ne v jeziku pravil, ampak v jeziku življenja: da nekateri ljudje ne prenesejo, da bi jih kdo ustavil. Da jih opozorilo ne spodbudi k premisleku, ampak k napadu. In da je najlažji napad ta, da drugega prikažeš kot problematičnega.

Šele takrat Tone razume, zakaj se počuti tako slabo. Ne zato, ker bi naredil kaj narobe, ampak zato, ker je bil postavljen v položaj, kjer se je resnična situacija zamenjala z izmišljeno. Kjer se dejstvo, tj. zaprta pot, zamenja z očitkom o značaju. Ter s prikrito grožnjo o tem, naj drugega ne opominja o njegovih napakah, sicer ... V takih trenutkih človek ne potrebuje pametnih nasvetov. Potrebuje nekaj veliko bolj osnovnega: **potrditev resničnosti**. Da mu nekdo pove, da ni nor. Da ni pretiraval. Da je nelagodje normalen odziv, ko te nekdo skuša z besedami izriniti iz lastnega doživljanja. Ko te nekdo tako zmede, ne gre za spor dveh enakovrednih mnenj. Gre za obrat. In prvi korak iz tega ni glasen odgovor, ampak tiha jasnost: *Vem, kaj se je zgodilo. In to ni bila moja krivda.* To je dovolj za začetek.

V prihodnji številki bomo pogledali, kaj lahko storimo in kako si lahko pomagamo ohraniti svoje meje.

dr. Sabina Jurič Šenk, psihologinja

FOTO: BRANE STEFANČIČ